

Luchthaven operatie en organisatie (K0562)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-06

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Overziet het geheel van processen op een luchthaven	
Complexiteit:	Op de luchthaven wordt 24 uur per dag gewerkt. Passagiers moeten op soepele en gemakkelijke manier hun weg weten te vinden in en uit het vliegtuig. Vracht moet op veilige, betrouwbare, snelle manier worden geladen en gelost. Hier is heel veel personeel bij betrokken: medewerkers die de passagiershandling doen, in de beveiliging of dienstverlening werken en die verantwoordelijk zijn voor de afhandeling van luchtvracht, aan landzijdige en luchtzijdige kant van de luchthaven. De beginnend beroepsbeoefenaar op de luchthaven is bekend met de totale keten van processen die zich op de luchthaven afspelen. Ook kent hij de verschillende rollen van de mensen die op een luchthaven werken en weet hij welke consequenties het heeft als er zich een onverwachte situatie voordoet. Dit vraagt om kennis van de totale keten en de daarop van toepassing zijnde procedures en maatregelen.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig binnen aangegeven kaders. Wanneer dat nodig is, kan hij een beroep doen op zijn leidinggevende of een meer ervaren collega. Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen werk.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Overziet het geheel van processen op een luchthaven	Je maakt een samenhangend overzicht van de luchthavenketen en werkt dit uit voor één gekozen verstoringsscenario. Je beschrijft landzijdige en luchtzijdige ketenstappen, mogelijke veiligheids- en milieu-impact, en benoemt communicatie met collega's en leiding. Je onderbouwt je keuzes met logica uit de veiligheidsketen en calamiteitenprocedures.	- Je kiest een realistisch verstoringsscenario op een luchthaven - Je beschrijft de landzijdige ketenstappen vanaf binnenkomst tot overdracht aan luchtzijdige processen - Je beschrijft de luchtzijdige ketenstappen vanaf gate/terminal tot en met afhandeling van het vliegtuig - Je identificeert welke organisaties en bedrijven rollen hebben in jouw ketenoverzicht - Je benoemt de veiligheidsketen aan de luchtzijde die betrokken is bij het scenario - Je benoemt de veiligheidsketen aan landzijde en welke speciale seizoens- of situatie-maatregelen relevant zijn - Je beschrijft de mogelijke gevolgen van de verstoring voor de rest van de keten - Je koppelt het scenario aan bijpassende calamiteitenprocedures op de airport - Je beschrijft minimaal twee	- Je gebruikt één duidelijk gekozen verstoringsscenario als uitgangspunt - Je beschrijft zowel landzijdige als luchtzijdige ketenstappen aantoonbaar - Je onderbouwt veiligheidsmaatregelen met relevante luchtzijdige én landzijdige veiligheidsketen - Je benoemt calamiteitenprocedures die passend zijn bij het scenario - Je beschrijft minimaal twee milieuaspecten inclusief flora-en-fauna raakvlak - Je communicatie bevat kerninformatie, urgentie en vaste meldmomenten

		milieuaspecten en flora-en-fauna effecten die kunnen spelen - Je analyseert klimaatomstandigheden die het scenario kunnen beïnvloeden - Je maakt een communicatieplan voor collega's met vaste meldmomenten - Je maakt een communicatieplan voor leidinggevende(n) met inhoudelijke meldpunten - Je schrijft per communicatieboodschap de kerninformatie, toon en urgentie - Je rondt af met een korte evaluatie van je aannames en risico's op inconsistenties	
--	--	--	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Overziet het geheel van processen op een luchthaven	Je maakt een overzichtelijke analyse van een realistische verstoring op een luchthaven en beschrijft hoe je de keten als geheel overziet. Je geeft aan welke activiteiten in de landzijdige en luchtzijdige processen samenhangen, welke veiligheids- en calamiteitenketens relevant zijn, en welke communicatie je inzet met collega's en leidinggevenden. Je sluit af met verbeterpunten voor een volgende keer.	- Je kiest een verstoringsscenario uit (bijv. sneeuw, storing bagageband, staking, incident bij gate)\n2. Je beschrijft de directe oorzaak en verwachte duur van de verstoring\n3. Je legt de impact uit op landzijdige processen van aankomst tot vertrek\n4. Je legt de impact uit op luchtzijdige processen tussen gate, apron en vertrek\n5. Je beschrijft relevante klimaatactiviteiten die kunnen meespelen bij het scenario\n6. Je identificeert veiligheidsmaatregelen in de veiligheidsketen landzijde voor dit scenario\n7. Je identificeert veiligheidsmaatregelen in de veiligheidsketen luchtzijde voor dit scenario\n8. Je werkt de calamiteitenroute uit: wie doet wat, wanneer en met welke prioriteit\n9. Je benoemt ketenconsequenties voor vervolprocessen bij andere organisaties\n10. Je maakt een korte communicatieboodschap voor collega's over de verstoring\n11. Je maakt een korte communicatieboodschap voor	- Je analyseert zowel landzijdige als luchtzijdige processen aantoonbaar\n- Je beschrijft de veiligheidsketen en calamiteitenroute passend bij het gekozen scenario\n- Je benoemt ketenconsequenties voor vervolprocessen bij andere schakels\n- Je communicatie is concreet, professioneel en gericht op juiste afstemming\n- Je verbeterpunten zijn toepasbaar op jouw rol in de keten\n- Je gebruikt aantoonbaar juiste terminologie over luchthavenprocessen en veiligheidsketens

		leidinggevende over verwachtingen en risico's\n12. Je koppelt mogelijke verstoringen aan milieu- en operationele maatregelen\n13. Je beschrijft hoe je de situatie vastlegt en opvolgt in je dagelijkse werkwijze\n14. Je formuleert minimaal twee concrete verbeterpunten voor een volgende verstoring	
--	--	---	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Overziet het geheel van processen op een luchthaven	Je maakt een overzicht van de ketenprocessen op een luchthaven rond één gekozen verstoring: een stroomstoring op een specifieke dag/periode. Je beschrijft welke landzijdige en luchtzijdige activiteiten geraakt worden, welke organisaties betrokken zijn, en welke veiligheids-, milieu- en calamiteitenaspecten relevant zijn. Je onderbouwt je keuzes met bronnen en schrijf twee gerichte communicatieboodschappen voor collega's en leidinggevende.	- Je kiest één realistische stroomstoring met dag en tijdvenster op een luchthaven - Je inventariseert welke processen direct starten of stilvallen door de stroomstoring - Je bepaalt het startpunt en eindpunt van de keten binnen jouw overzicht - Je beschrijft landzijdige processen die beïnvloed worden en waarom - Je beschrijft luchtzijdige processen die beïnvloed worden en waarom - Je selecteert de betrokken organisaties en koppelt hun rollen aan deelprocessen - Je maakt een ketenoverzicht met logische procesvolgorde en impactmomenten - Je benoemt veiligheidsmaatregelen voor luchtzijde die nodig zijn bij de verstoring - Je benoemt veiligheidsmaatregelen voor landzijde die nodig zijn bij de verstoring - Je beschrijft welke calamiteitenprocedures mogelijk	- Je gekozen verstoring is concreet en afgebakend tot een specifieke dag of periode - Je ketenoverzicht bevat aantoonbaar zowel landzijdige als luchtzijdige onderdelen - Je beschrijft minimaal één veiligheidsmaatregel voor zowel luchtzijde als landzijde - Je neemt relevante calamiteiten- en seizoens/speciale maatregelen passend bij stroomuitval op - Je onderbouwt aannames met minimaal twee passende bronnen - Je communicatie is gericht, haalbaar en afgestemd op de stroomstoring

		geactiveerd worden en door wie - Je beschrijft milieu- en flora-faunamaatregelen die aangepast of extra nodig zijn - Je analyseert gevolgen van de stroomstoring voor de rest van de keten buiten jouw focus - Je schrijft een korte communicatieboodschap voor collega's met prioriteiten en acties - Je schrijft een korte terugkoppeling voor je leidinggevende met risico's en vervolgstappen - Je controleert het geheel op consistentie, volledigheid en eenduidige terminologie - Je levert het ketenoverzicht, bronnen en communicatie als één portfolio op	
--	--	--	--

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl